

Гребченко Марія Олегівна, курсант навчально-наукового інституту № 2 Національної академії внутрішніх справ;
Воробей Олена В'ячеславівна, кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри криміналістичного забезпечення та судових експертиз навчально-наукового інституту № 2 Національної академії внутрішніх справ

ВІДОБРАЖЕННЯ РИС ОСОБИСТОСТІ В ПОЧЕРКУ

Сама ідея про взаємозв'язок між характером людини, її темпераментом, психотипом, індивідуальними особливостями і почерком не є новою. Визначення людини по характеру написаних нею літер в рукописі здавна цікавило людство. Дослідженнями даних ознак займається наука графологія.

Графологія (від грец. Grapho – пишу; logos – вчення) – це вчення про почерк як різновид виразності рухів, що відображають психологічні властивості і психічні стани пишучого. Різні характеристики почерку вона використовує для того, щоб дізнатись про певні індивідуальні якості людини. Тому доцільним є на основі узагальнених знань даної науки визначити взаємозв'язок між ознаками почерку і рисами характеру особистості.

Графолог С. Гонгало зазначив: «Вміти читати почерк, це велике мистецтво, якому вчать усе життя...Тому якщо ви хочете займатись графологією, то будьте готові вивчати і психологію, і судове почеркознавство» [1].

Більшість графологів проводить діагностику, спираючись на три базові категорії письма: гармонійність, геометрична витривалість і графологічність.

Гармонійність визначає ступінь обдарованості особистості, розвиток розумових здібностей, наявність смаку, ступінь внутрішньої культури.

Ступінь геометричної витриманості письма визначає рівень волевого розвитку, запас нервово-психічної енергії, працездатності людини, стан її нервової системи.

Графологічність – це ступінь відхилення від каліграфічного почерку (якому всіх нас вчили в школі). Чим більше ця відмінність, тим більше власник почерку схильний проявляти свою самотність та індивідуальність у житті.

Наступною ознакою почерку, на яку звертають увагу дослідники-графологи, є натиск. Рівномірний, витриманий по силі натиск свідчить про рівноваженість, вміння автора обмірковувати свої дії. Нерівномірний, імпульсивний натиск демонструє нервовість, імпульсивність, вразливість, поривчастість, нездатність до систематичної роботи. Помітно виражений сильний натиск говорить про те, що автору притаманні розвинуті чуттєві потяги. Слабкий, місцями нерівномірний натиск свідчить про невпевненість у собі особистості, слабку волю.

Гострокутне або плавне письмо показник таких властивостей нервової системи, як її сила-слабкість і динамічність (темперамент), а також швидкості, сили, ритму і амплітуди рухів. Чим письмо більш гострокутне тим більша швидкість і динаміка перебігу нервових процесів і тим слабкіше емоційна стриманість (холерики). І навпаки, чим більш плавно виглядають переходи від одного елементу літери до іншого і в елементах зв'язку літер між собою, тим спокійніше зовнішньо виглядає і поводить себе людина, тим важче його вивести з себе(флегматики).

Наступною ознакою почерку є напрямок написання рядків. Прямі та рівні рядки характеризують особистість, якій властиві такі якості, як рівноваженість,

стриманість, послідовність. Хвилясті рядки – показник дипломатичності, гнучкості мислення. Параболічні рядки (виступаючі над лінією письма) говорять про гарячність, імпульсивність, самовпевненість. Такі, що піднімаються вгору, говорять про оптимізм та енергійність. Рядки, що спрямовані вниз – це показник поганого настрою, слабкої енергійності, песимізму.

Прогалини в кінці рядків при відсутності знаків переносу характеризують особистість обережну в словах і діях. Якщо ж ці прогалини перевищують 2–4 см, це може говорити про боягузтво.

Рівномірність або нерівномірність нахилу. Чим рівномірніше нахил, тим більш стриманою і психічно витривалою є особистість. І навпаки, нерівномірність нахилу свідчить про нездатність продуктивно виконувати роботу в умовах певного психічного навантаження. Сильно виражена різнотипність нахилу – це показник примхливості, нестриманості, невірноваженості. Зазвичай люди пишуть з нахилом 30–45 градусів. Чим менший цей кут, тим сильніше у особистості виражена психічна витривалість, замкнутість. Лівий нахил говорить про деяку невідповідність особистих природних схильностей і бажань реальним умовам життя, норовливість, недовірливість, іноді нещирість.

Якщо в почерку переважає раціональна зв'язність між буквами, то це показник розвиненої логіки, ініціативності, вміння просто підійти до вирішення складних проблем. Суцільний зв'язок говорить про здатність критично підходити до вирішення життєвих завдань. Відсутність зв'язку між буквами притаманна мрійливій особистості з розвиненою фантазією і естетичним чуттям, але зі слабкою логікою.

Крім того, деякі графологи вважають, що по відстані між словами в рядку і відстані між рядками можна судити про те, наскільки людина ощадлива, марнотратна або скупа. У тому випадку, коли рядки написані дуже близько один до одного, а відстань між словами мінімальна, можна говорити про зайву ощадливість того, хто пише. Якщо рядки «налазять» один на одного, а елементи, що з'єднують букви, практично відсутні, то автор занадто економна, а то і скупа людина. А якщо літери при такому письмі мають маленькі розміри, то автор, як правило, скнара. Чим більше ці відстані, тим більше посилюється тенденція до марнотратства, непрактичності.

Відстань між словами зазвичай показує, якою є людина в спілкуванні з іншими. Маленькі проміжки робить той, хто не любить самотність. Великі проміжки говорять про внутрішню потребу до усамітнення. Той же, хто намагається тримати середню дистанцію, має здоровий глузд і практичність.

Якщо букви різного розміру, то перед нами природжений актор. Важко визначити, коли він працює на публіку, а коли стає собою. Нерідко деякі графологи говорять про занижений рівень інтелекту тих, у кого почерк нерозбірливий. Думки у цьому питанні вкрай різноманітні, проте більшість, все-таки дотримується думки, що розбірливість почерку не впливає на інтелект, це вже індивідуальна особливість пишучого.

Розбірливість почерку характеризує яскраву, цікаву особистість, здатну пристосуватися, відкрити до нового.

Нерозбірливий почерк характеризує людину, яку важко зрозуміти і для якої характерна часта зміна настроїв, нерозумне ставлення до своїх фінансів, коли безпідставні витрати чергуються з приливами жадібності. Якщо на перший

погляд почерк нерозбірливий, але, придивившись, його можна, не прикладаючи зусиль, розібрати, то такий почерк відображає швидкий розум. Розум, який добирається до самої суті, може творчо формулювати свої думки, легко схоплювати чужі ідеї, мислити незалежно, зазвичай і породжує такий, «нерозбірливий», почерк.

Таким чином, аналізуючи почерк людини, можна отримати досить широкий спектр інформації про неї і дізнатися, які саме риси характеру притаманні особистості.

Список використаних джерел

1. Графолог Сергій Гонгало: почерк не бреше [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://http://4vlada.com/interview/24181>. – Назва з екрана.